

dájának földézése, a századforduló nép-nemzeti költészete hangjának sikertelen utánzata. De azért mégis csak jó, hogy rátalált — mint annyi más erdélyi elődje — erre a székely balladaforrásra, mert ez vitte el annak a közösségnek legégetőbb gondjaihoz, amelyből ő is jött. Kész formákba illeszkedett bele, amikor szólni kezdett, de emlékeinek, élményeinek látomásos megidézése néhány nagyon szép verset szült. Indulásnak mindez nem sikertelen; a hagyományosban egyre inkább önmagát kell adnia.

FERENCZ ZSUZSANNA: SOK A FAL

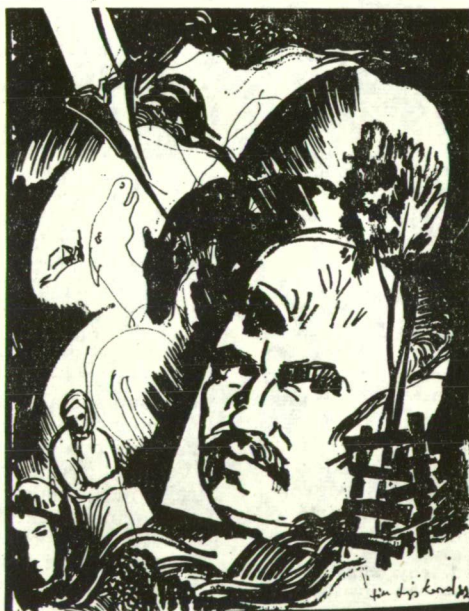
A *Forrás* sorozatban nőírók is jelentkeztek. A többségükben versszerző fiatalok között tűnt föl a prózaíró Ferencz Zsuzsanna, akinek első novelláskötete egy teljesen kész írókat mutat. Ő is a kolozsvári egyetem neveltje, német szakos tanári diplomát szerzett. Írásainak a fölfokozott önvizsgálat, a minden tett, lelki rezdülés pontos számbavétele adja első érdekességét, jellemzőjét. Minden írása nő-írás, leginkább önmagát írja — első személyű elbeszélésekben. Történeteinek életessége biztosítja az olvasó nem lankadó figyelmét. Elbeszélő modorának természetessége, frissesége is meglepő; ahogyan látszólag megszenvedés nélkül

tudja a legjobb nyelvi kifejezést megtalálni, az már több mint a szokásos első kötet ígérete. Minden írásában az élmény erejét tudja éreztetni, bár arra is példát ad, hogy tud „divatos” is lenni, Ionesco-témát variálni, abszurd novellát írni. De a kis kötet gerince nem ez, hanem az egyéniséggé, fölnőtté váló nő életének egészen egyéni hangú megírása. Nyilván legszemélyesebb élménye a nagyanya-anya-gyermeklány különböző élethelyzeteké, illetve a fiatal lány első szerelmes kapcsolatainak élménye, legtöbbet ezt írja, ezt variálja novelláiban. Legjobb írása az *Állomások* (talán nem véletlen, hogy a cím Kaffka Margitira utal?): egy kislány fölnőtté válik; van benne néhány lapnyi olyan gyermekrajz, a gyermeklélekbe való beelérés, ami a legjobb elismerést érdemli. Egy helyütt azt írja: „nagyon tisztán magam előtt látom az elmesélteket.” Írásai ilyen tisztán földézett képek a mai nő nagyon kor szerinti világáról.

*

Farkas László és Csiki László kötetete 1968-ban, Magyarai Lajos és Ferencz Zsuzsa könyve meg 1969-ben jelent meg a bukaresti Irodalmi Könyvkiadónál.

ILIA MIHÁLY

PALL LAJOS: „ÉN ÉS GONDOLATAIM”

(1969)